

Άρειος Πάγος 592/1975,

Πηγή: Ποιν. Χρ. τόμ. ΚΣΤ' 1976 σελ. 26

Περίληψη: "Ητιολογημένη καταδίκη επί ανθρωποκτονία εξ αμελείας των εργολάβου και υπερβολάβου κατασκευής υποστέγου ως σκεπής, οίτινες παρέλειψαν να λάβουν τα ενδεικνυόμενα προστατευτικά μέτρα με αποτέλεσμα την πτώση και θανάσιμον τραυματισμόν του παθόντος. - Κατ' ορθήν ερμηνείαν και εφαρμογήν άρθρ. 28 και 302 Π.Κ. ως και Β.Δ. 17/2-19/4/1956 εκρίθη υπεύθυνος και ο εργολάβος, όστις ανέθεσε την εκτέλεσιν τμήματος του έργου εις υπερβολάβον, ως προς την λήψιν προστατευτικών μέτρων και διά τους υπό του υπερβολάβου προσληφθέντας εργατοτεχνίτας".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο αντιπρόεδρος: Χ. ΚΟΜΟΤΟΥΡΟΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης: Σ. ΝΤΑΛΛΑΣ

Δικηγόροι: Χ. Αθανίτης, Α. Σακελλαρόπουλος, Ι. Μπατσολάκης

Επειδή, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως δείκνυται, το δικάσαν Τριμελές Εφετεϊόν εδέχθη ως αποδειχθέν - ότι ο εκ των αναιρεσιόντων Θ.Φ., πολιτικός μηχανικός, αναλαβών δυνάμει της από 6.3.1971 μεταξύ αυτού και των Ελληνικών Ναυπηγείων Σκαρμαγκά (Α.Ε) συμβάσεως την εκτέλεσιν του έργου της επεκτάσεως νέας αποθήκης Στόλου, κατά μήνα Ιούλιον του αυτού έτους ανέθεσε την εκτέλεσιν ωρισμένου τμήματος του έργου τούτου και δη την τοποθέτησιν των πλακών αμιαντοσιμεντού επί του υπ' αυτού κατασκευασθέντος υποστέγου ως σκεπής, εις τον έτερον εκ των αναιρεσιόντων Χ.Σ., διατηρούντα εργοστάσιον μεταλλικών κατασκευών και υποστέγων, ότι, κατά την εκτέλεσιν της εργασίας της αποξηλώσεως ωρισμένων πλακών και επανατοποθετήσεως τούτων διά συνεργείου του ρηθέντος υπερβολάβου, τόσον ούτος όσον και ο ανωτέρω εργολάβος Θ.Φ., όστις είχε αναλάβει την εκτέλεσιν του όλου έργου και ήτο επιφορτισμένος με την επίβλεψιν και παρακολούθησιν των εκτελουμένων εργασιών, παρέλειψαν να λάβουν - ως υπείχον υποχρέωσιν και εκ των διατάξεων του Β.Δ. της 17.2/19.4.1956 "περί ασφαλείας των εν ταις οικοδομικαίς εργασίαις απασχολουμένων εργατών και τεχνιτών" - τα ενδεικνυόμενα εις την περίπτωσιν ταύτην προστατευτικά μέτρα προς πρόληψιν ατυχημάτων των εις την στέγην εργαζομένων εργατών, ώστε να είναι ασφαλείς ούτοι εν όψει της φύσεως και του επικινδύνου της εκτελουμένης εργασίας ως εκ του ύψους της σκεπής (12 μέτρων) και δη της τοποθετήσεως μαδερίων ή καταλλήλου σκάλας ως και της παροχής εις αυτούς ζώνης ασφαλείας και ότι, συνεπεία της τοιαύτης παραλείψεώς των, οφειλομένης εις έλλειψιν της προσοχής, ην ώφειλον εκ των περιστάσεων και ηδύναντο να καταβάλουν, ο εκ των εις την στέγην εργαζομένων Χ.Α., λόγω θραύσεως πλακός τινος της σκεπής, κατέπεσεν εξ ύψους 10 μέτρων επί του δαπέδου του υποστέγου και ετραυματίσθη θανασίμως, αποτέλεσμα το οποίον λόγω της ελλείψεως της κατά τα ανωτέρω προσοχής δεν προείδον ότι θα επήρχετο εκ της παραλείψεώς των ταύτης. Κηρύξαν δ' ακολουθώς το Δικαστήριον αμφοτέρους τους αναιρεσιόντας ενόχους της αποδοθείσης αυτοίς κατηγορίας της ανθρωποκτονίας εξ αμελείας, διέλαβε την εκ των άρθρων 93 του Συντάγματος και 139 Κ.Π.Δ. επιβαλλομένην ειδικήν και εμπεριστατωμένην αιτιολογίαν, καθ' όσον εν τη προσβαλλομένη αποφάσει εκτίθενται μετά σαφηνείας και πληρότητος τα πραγματικά περιστατικά εξ ων συνήγαγε την ύπαρξιν των εξ αντικειμένου και εξ υποκειμένου στοιχείων της διαληφθείσης αξιοποιούσης πράξεως, αι αποδείξει εις των επείσθη περί των περιστατικών τούτων, ως και αι σκέψεις δι' ων ήχθη εις την περί ενοχής κρίσιν. και ο περί του εναντίου λόγος των αιτήσεων αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Επειδή εκ της διατάξεως του άρθρου 28 Π.Κ. σαφώς συνάγεται ότι διά την ύπαρξιν αμελείας, ήτις ως νομική έννοια υπόκειται εις τον έλεγχον του Άρειου Πάγου, απαιτείται η διαπίστωσις πλην άλλων και ότι δεν κατεβλήθη υπό του δράστου η κατ' αντικειμενικήν κρίσιν απαιτούμενη προσοχή, ην πας μετρίως συνετός και ευσυνείδητος άνθρωπος υπό τας αυτάς πραγματικάς περιστάσεις οφείλει να καταβάλη επί τη βάσει των νομικών κανόνων, της κρατούσης εν ταις συναλλαγαις συνηθείας και της κοινής κατά την συνήθη πορείαν των πραγμάτων πείρας και της λογικής ώστε να μη προσβάλη τα εις έτερον αναγνωριζόμενα δικαιώματα, εν οίς και το επί της ζωής αυτού, προστατευόμενον υπό των άρθρων 914, 928 Α.Κ. και 302 Π.Κ. Αφ' ετέρου διά του Β.Δ. της 17/2-19.4.1956 "περί ασφαλείας των εν ταις οικοδομικαίς εργασίαις ασχολουμένων εργατών και τεχνιτών" ορίζεται: "(άρθρον 1) Οι ιδιοκτήται, μηχανικοί, αρχιτέκτονες, εργολήπται και πάντες εν γένει οι επιχειρηματίαι ανεγέρσεως, επισκευής, διακοσμήσεως, χρωματισμού οικοδομών, ως και των μεταλλικών, μηχανουργικών και των πάσης φύσεως μηχανολογικών και ηλεκτροτεχνικών εργασιών συναφών μετά των οικοδομών τούτων υποχρεούνται εις την ακριβή τήρησιν των διατάξεων του παρόντος, αποσκοπούντος την πρόληψιν ατυχημάτων των παρ' αυτοίς εργαζομένων τεχνιτών και εργατών (άρθρον 38). Υπεύθυνοι διά την ακριβή εφαρμογήν

του παρόντος είναι οι ιδιοκτήται, μηχανικοί, αρχιτέκτονες, εργολάβοι, υπεργολάβοι και λοιποί εντεταλμένοι την επίβλεψιν των εν άρθρω 1 εργασιών και (άρθρον 40). Πάσα παράβασις των διατάξεων του παρόντος διώκεται και τιμωρείται κατά τας διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. ΓΔΔ, ως τούτο ετροποποιήθη κλπ. Εκ των διατάξεων τούτων σαφώς συνάγεται ότι ο εντεταλμένος με την επίβλεψιν τινός εκ των ανωτέρω έργων εργολάβος υποχρεούται εις την ακριβή τήρησιν και εφαρμογήν των περί ασφαλείας των εργαζομένων διατάξεων του μνησθέντος Β. Δ/τος και διά το τμήμα του έργου, την εκτέλεσιν του οποίου ανέθεσεν εις έτερον (υπεργολάβον). Επομένως η προσβαλλομένη απόφασις, δεχθείσα ως είρηται συν τοις άλλοις και ότι ο αναιρεσειών (εργολάβος) είχεν αναλάβει την εκτέλεσιν του όλου έργου και, επιφορτισμένος με την επίβλεψιν και παρακολούθησιν των εργασιών, παρέλειψε να λάβη τα ως εκ της φύσεως και του επικινδύνου της εκτελουμένης εργασίας ενδεικνυόμενα, επιβαλλόμενα δε και εκ των άρθρων 4 § 3, 30 και 31 § 6 του ως άνω Β. Δ/τος, προστατευτικά μέτρα προς πρόληψιν ατυχημάτων των εις την εις ύψος 12 μ. στέγην εργαζομένων εργατοτεχνιτών και δη της τοποθέτησεως μαδερίων ή καταλλήλου σκάλας ή της εις αυτούς παροχής ζώνης ασφαλείας, ορθώς τας διατάξεις των άρθρων 28 και 302 Π.Κ. και του Β.Δ. 17/2-19.4.1956, ηρμήνευσε και εφήρμοσε και δεν παρεβίασε ταύτας ευθέως ή εκ πλαγίου εκ του ότι δεν αναφέρονται εν αυτή (τη αποφάσει) αι προπαρατεθείσαι διατάξεις των άρθρων 1 και 38 του ως άνω Β. Δ/τος, εκ των οποίων υφίσταται υποχρέωσις του επιβλέποντος εργολάβου προς λήψιν προστατευτικών μέτρων και διά τους υπό του υπεργολάβου προσληφθέντας εργατοτεχνίτας και δη ασχέτως του άνω τοιαύτη υποχρέωσις προκύπτει ή μη εκ της διατάξεως του άρθρου 662 Α.Κ., ουδ' ετέραν τινά διατάξιν παρεβίασεν.